

УДК 725:711

О. В. Пушміна

*Аспірант кафедри дизайну архітектурного середовища
Харківський національний університет будівництва та архітектури*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЧКОВИХ ТА МОРСЬКИХ-РІЧКОВИХ ВОКЗАЛІВ

Анотація: в статті розглянуті питання функціонального зонування та планувальної структури річкових та морських-річкових вокзалів, визначено тенденції їх розвитку.

Ключові слова: основні та допоміжні функції, схема функціонального зонування, зв'язки, річний та морський вокзал, порт.

Перші згадки про міста-порти дотуються в описах завоювання стародавнього Єгипту XVII ст. до н.е. Торгівля, необхідність у розвитку міста, воєнна оборона, захоплення нових територій, популяція та заселення нових міст, розвиток водного транспорту привели нас до розвитку зон очікування його, споруд та будівель для тимчасового перебування там пасажирів, транспорту, багажу, товару та ін.

Організація річкових перевезень, відновлення водного річного транспорту, туристичних маршрутів є досить актуальним питанням на теперішній час і в Україні.

На даний час майже всі види існуючих річкових та морських вокзалів були розроблені ще в радянські часи (значна частина в довоєнні), та переплануванню чи реконструкції в більшій своїй частині не підлягались. За ці часи змінилися вимоги до транспорту, збільшився пасажиропотік (популяція), змінилися вимоги до комфорту пасажирів, змінилась категорія вокзалу. Річкові вокзали та морські-річкові вокзали стали поліфункціональними комплексами, що поєднують у собі одразу декілька функцій, декілька видів пасажирського транспорту, комплекс супутніх послуг. Тому на сьогодні є необхідним сформувавши організацію функціональних зон будівель річкового та річкового-морського вокзалу, зони прилеглих до нього територій та зв'язки з ними.

В контексті цього питання розглянуто схеми генеральних планів річкових вокзалів та їх функціонального зонування відповідно до їх категорій (рис.):

1 категорія – це категорія першого розряду. До неї входять столичні вокзали чи пристані в найбільших транспортних вузлах, в найбільших водних басейнах. Приміщення таких вокзалів повинно вмещувати у себе 12 тис чоловік, склад приміщень досить розширений. Функціонування вокзалу цілодобове.

2 категорія – це категорія вокзального комплексу, до якого належать вокзали сумісного зв'язку в малих містах чи обласних центрах, в портах (як одна з його функцій), з кількістю пасажирів не більше 1500 чоловік. Ця категорія вокзалів може не працювати в зимовий період.

3 категорія – це вокзали в містах та районних центрах з кількістю пасажирів до 750 чоловік з мінімальним складом приміщень, інколи це одне – каса. Такі вокзали також можуть бути однією з функцій порта.

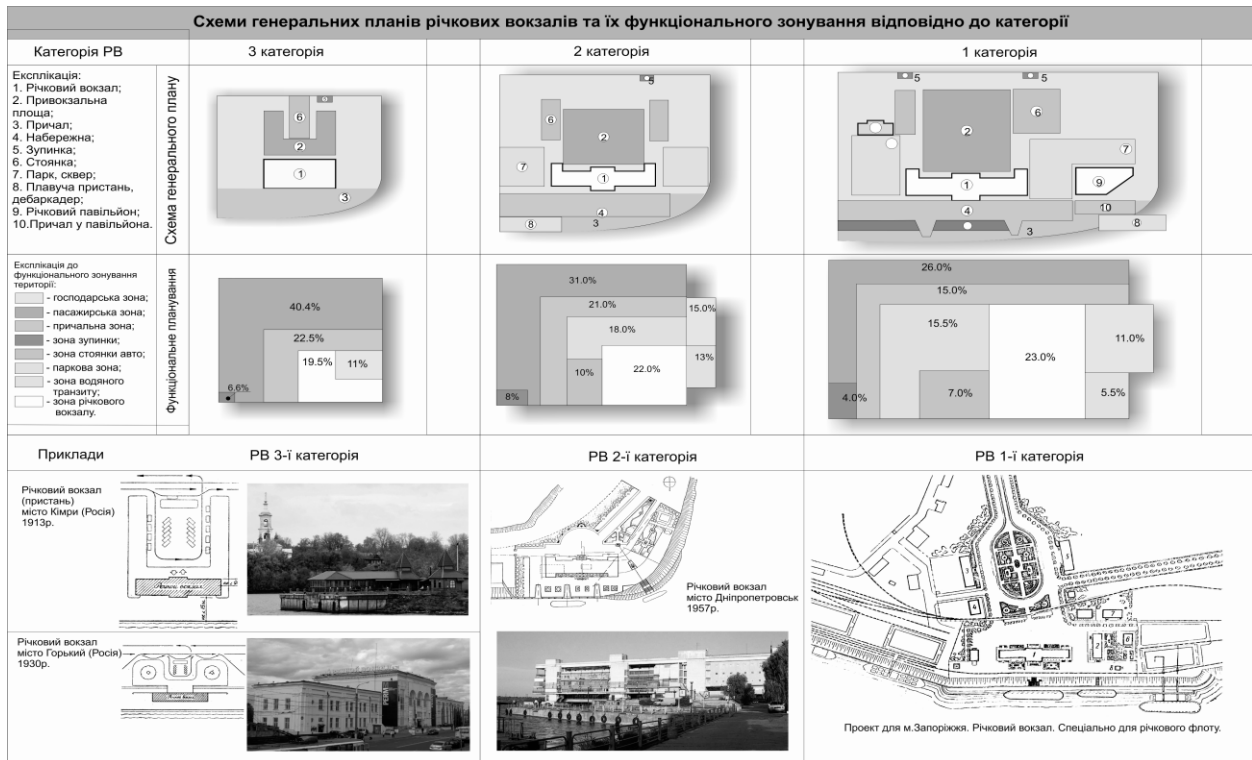


Рис.1 Функціональне зонування генерального плану річкових та морських-річкових вокзалів залежно від категорії на прикладі існуючих.

При переході з однієї категорії до більшої, до території додаються більше функцій, тим самим розширюється сама площа будівлі вокзалу так і її прилегла територія. Додаються допоміжні функції такі як: плаваючі пристані, дебаркадери, набережна (якщо річковий вокзал знаходиться на головній магістралі міста, чи поруч з центром), річковий павільйон (якщо місто з великою чисельністю населення, для більшого пасажирського транспортування), парки, майданчики для прогулянок чи відпочинку, автостоянки, тимчасові стоянки, розворотні майданчики, майданчики для концертів, дискотек і т.д.

Щодо самої будівлі вокзалу її наповнення функціональними блоками також регулюється категорією. При розділенні функцій на блоки ми маємо таку схему:

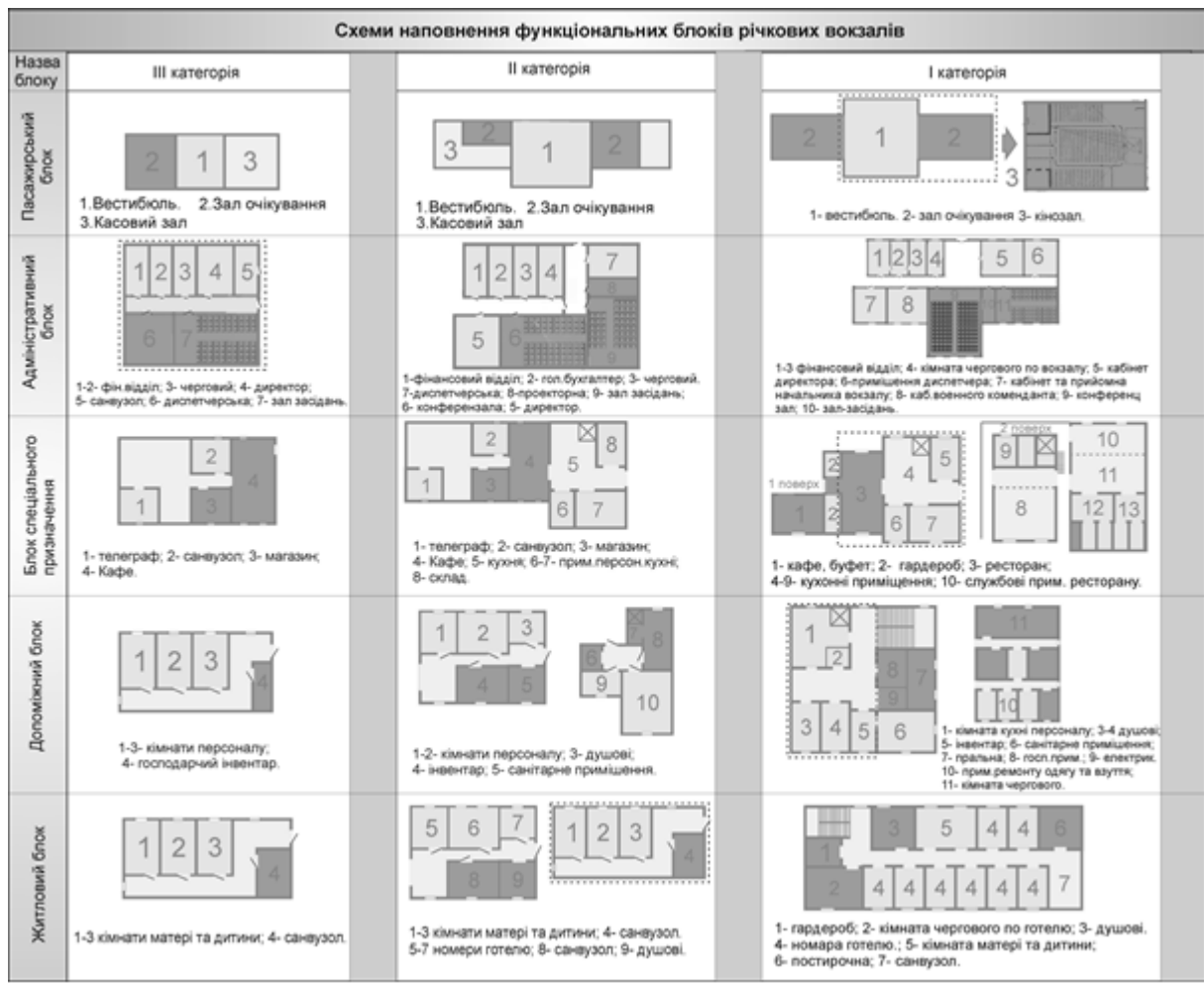


Рис.2 Схеми наповнення функціональних блоків будівлі річкового вокзалу допоміжними функціями залежно від категорії.

Особливості функціонально-планувальної організації вокзалу починається з визначення функцій та допоміжних функцій, аналізу функціональних процесів, їх умов та зав'язків між окремими приміщеннями або їх групами і потім композиційної схеми будівлі в цілому. В ході подальшого проектування здійснюють перехід до планувальної схеми.

При великій кількості функцій, потреб що вміщує в себе річковий та морський-річковий вокзали запропоновано декілька структурних моделей, які визначають зав'язкі між функціональними блоками для подальшого моделювання території вокзалу, збільшуючи його категорію (рис.3).

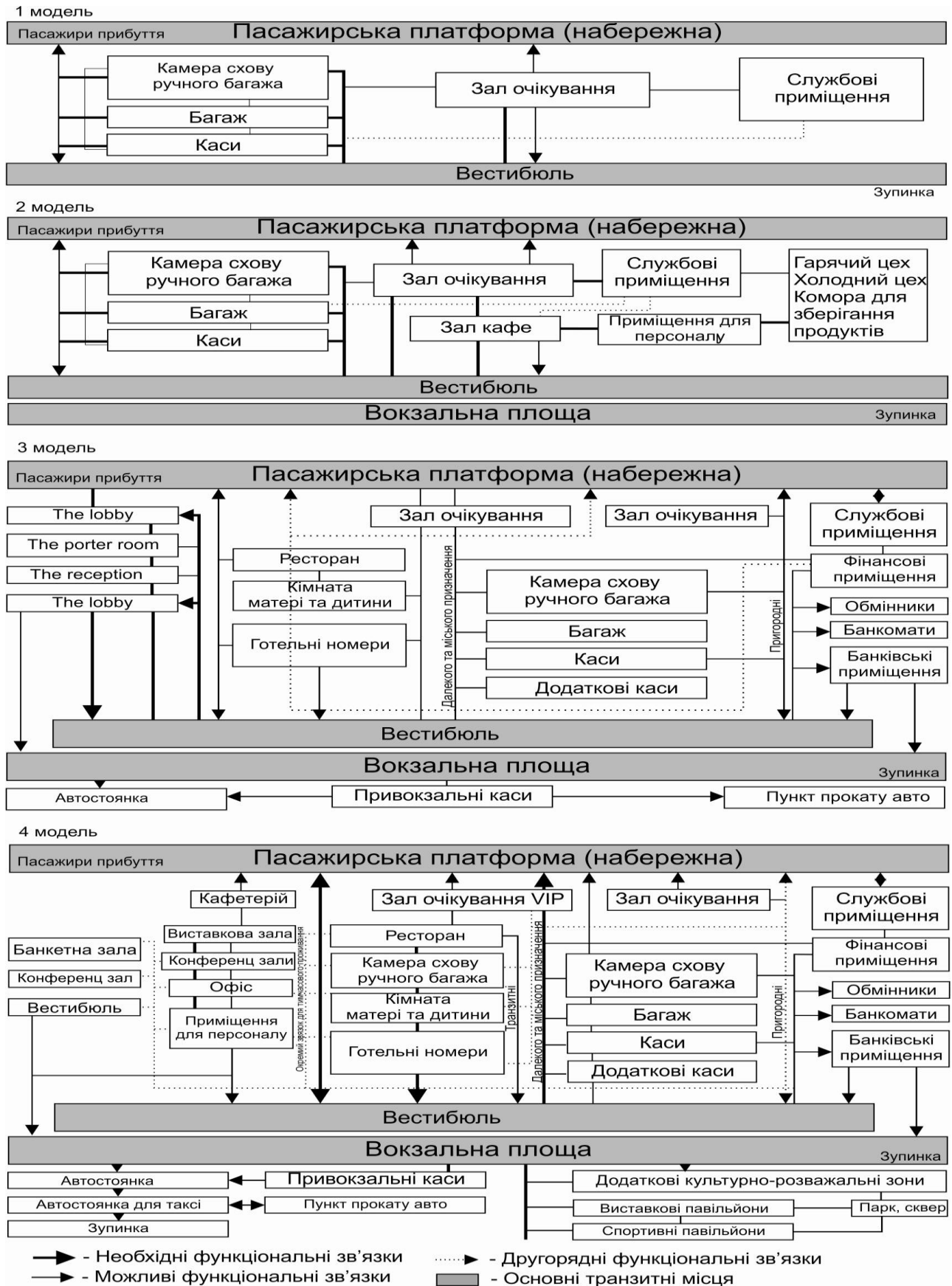


Рис.3 Схема моделювання зв'язків між функціональними блоками річних та морських-річних вокзалів, збільшуючи категорію вокзалу.

Список використаної літератури

1. Пособие по проектированию вокзалов. СНиП. – М.: Стройиздат, 1987. – 64 с.
2. Пособие к ВСН Вокзалы. Нормы проектирования. (Раздел «Морские вокзалы»). – О.: Союзморпроект, 1987. – 79с.
3. Яновский П.О. Пасажирські перевезення: навч. Посібник – Київ.: НАУ, 2008. – 469 с.
4. Ионов Б. А. Архитектура речковых вокзалов / Гострой СССР М.: 1951.

Аннотация

В данной статье рассмотрены вопросы функционального зонирования и планировочной структуры речных и морских-речных вокзалов, определены тенденции их развития.

Ключевые слова: основные и вспомогательные функции, схема функционального зонирования, связи, речной и морской вокзал, порт.

Summary

In this article considered the questions of functional zoning and planning structure of river station, and sea and river station. Determined tendency their evolution.

Key words: basic and auxiliary functions, functional plan, zoning, connections, river station, sea and river station, port.

УДК 725.381:725.54

В. С. Степаненко,
студент НАУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДЕОЕКОЛОГІЇ

Анотація: у статті розповідається про візуальний вплив архітектурного середовища на людину; відомості про область знань відеоєкологію; наведені приклади негативного впливу візуального середовища та засоби поліпшення візуального комфорту.

Ключові слова: відеоєкологія, архітектурне середовище, візуальний комфорт, людина

Архітектура постійно розвивається, вона не стоїть на місці. Кожен день створюються нові концепції, ідеї, як покращити умови нашого життя, будуються вищі та масивніші споруди і будівлі, досліджуються нові будівельні матеріали, створюють нові конструкції, форми. Люди намагаються зробити